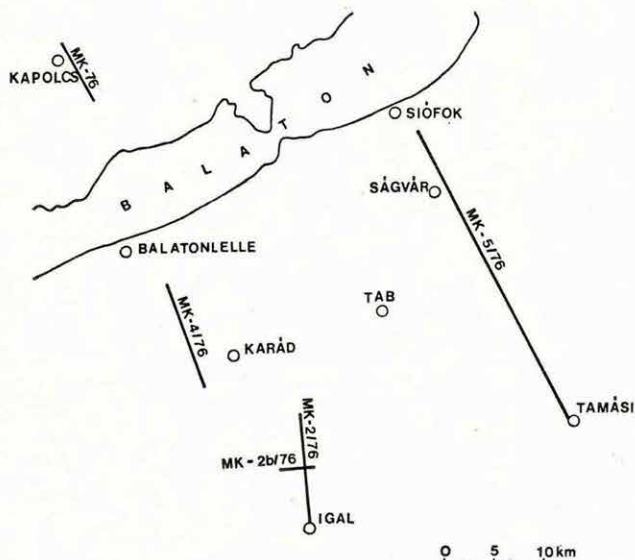

1.4 FÖLDTANI ALAPSZELVÉNYEK GEOFIZIKAI VIZSGÁLATA*

A Központi Földtani Hivatal megbízásából az 1976. évi méréseket három területen, mégpedig a karádi maximum Ny-i szárnyán, az igali maximumon és Ságvár—Tamási között végeztük (18. ábra). Ezen kívül Kapolcsnál — az 1974. évi mérések területén — kísérleteket folytattunk 5 és 10 km-es robbantópont—geofon távolság alkalmazásával.

A méréseket, a kapolcsi mérések kivételével, az 1976. évben üzembe-állított vibrátoros rezgékeltőkkel végeztük. A kísérleti mérésekről, a rendszer kialakításáról a 2.1 fejezetben számolunk be.

A bemutatott szelvények feldolgozása a jelenlegi állapotot rögzíti, a mélysíntek kiemelésére a feldolgozást folytatjuk.

18. ábra Helyszínrajz

Fig. 18 Location map

Рис. 18. Обзорная карта

* György L., Kónya A., Pleszkáts T., Ráner G.

1. Karádi mérések

Az MK—4/76 szelvény a karádi gravitációs maximum Ny-i oldalán van. A 19. ábrán a szelvénynek a maximumon kezdődő és attól D-re eső szakaszát mutatjuk be. A neogén medencealjzat a szelvény legelején 0,6 s körül ismerhető fel, ez több lépcsőben, törések mentén 0,9 s-ig süllyed.

2. Igali mérések

1974-ben az igali maximumon robbantásos energiakeltéssel mértük az MK—2/74 szelvényt, amelynek minősége a csatlakozó MK—2/73 és MK—2/75 szelvényekhez viszonyítva lényegesen gyengébb (az MK—2/73 és az MK—2/75 szelvény csatlakozó szakaszait az 1973. és 1975. Évi Jelentésben mutattuk be). A szelvény ismétlését — az erősen dombos területtel járó fúrási nehézségek miatt — robbantásos energiakeltéssel nem tartottuk célszerűnek. Ezért az újramérést vibrátoros rezgékeltéssel végeztük. Terepi okokból a szelvényt az MK—2/74 szelvénytől kb. 0,5—1 km-rel K-re mértük.

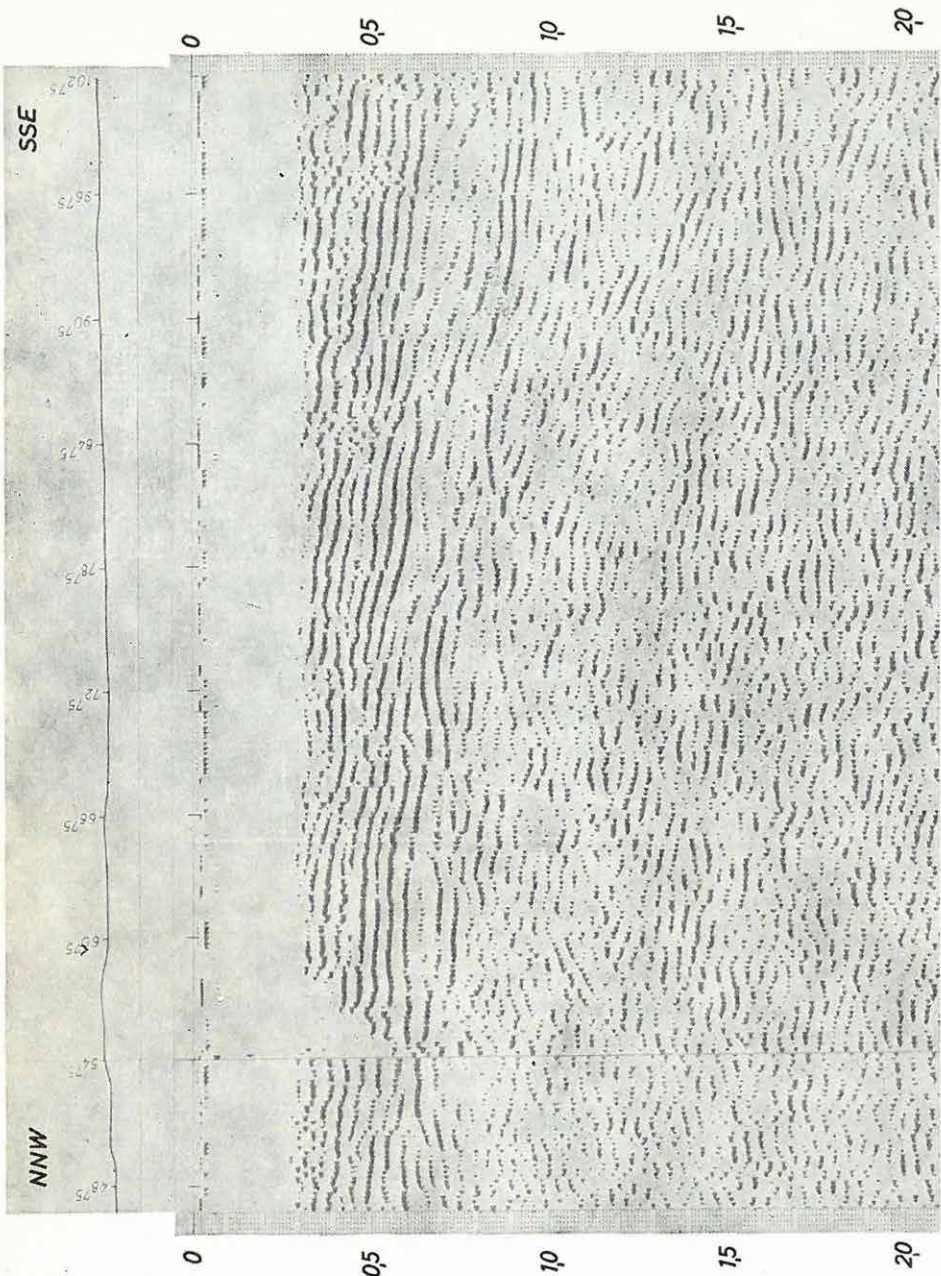
A 20. ábrán bemutatott időszelvényen a neogén medence aljzataként az 1,0 s-nál kezdődő D-i irányban 0,6 s-ig emelkedő, több kisebb maximummal tarkított, jó energiájú reflexiós szintet értelmezzük. A reflexiók minősége a régebbi szelvényvel összehasonlítva lényegesen jobb. A szelvény D-i szakaszán, az igali maximumon a fúrások triász időszak aljzatot mutattak ki. É-i irányban az aljzat — feltehetően a szerkezeti vonalak mentén — megváltozik. Erre utal az aljzatként értelmezett reflexió jellegének többszöri változása.

*

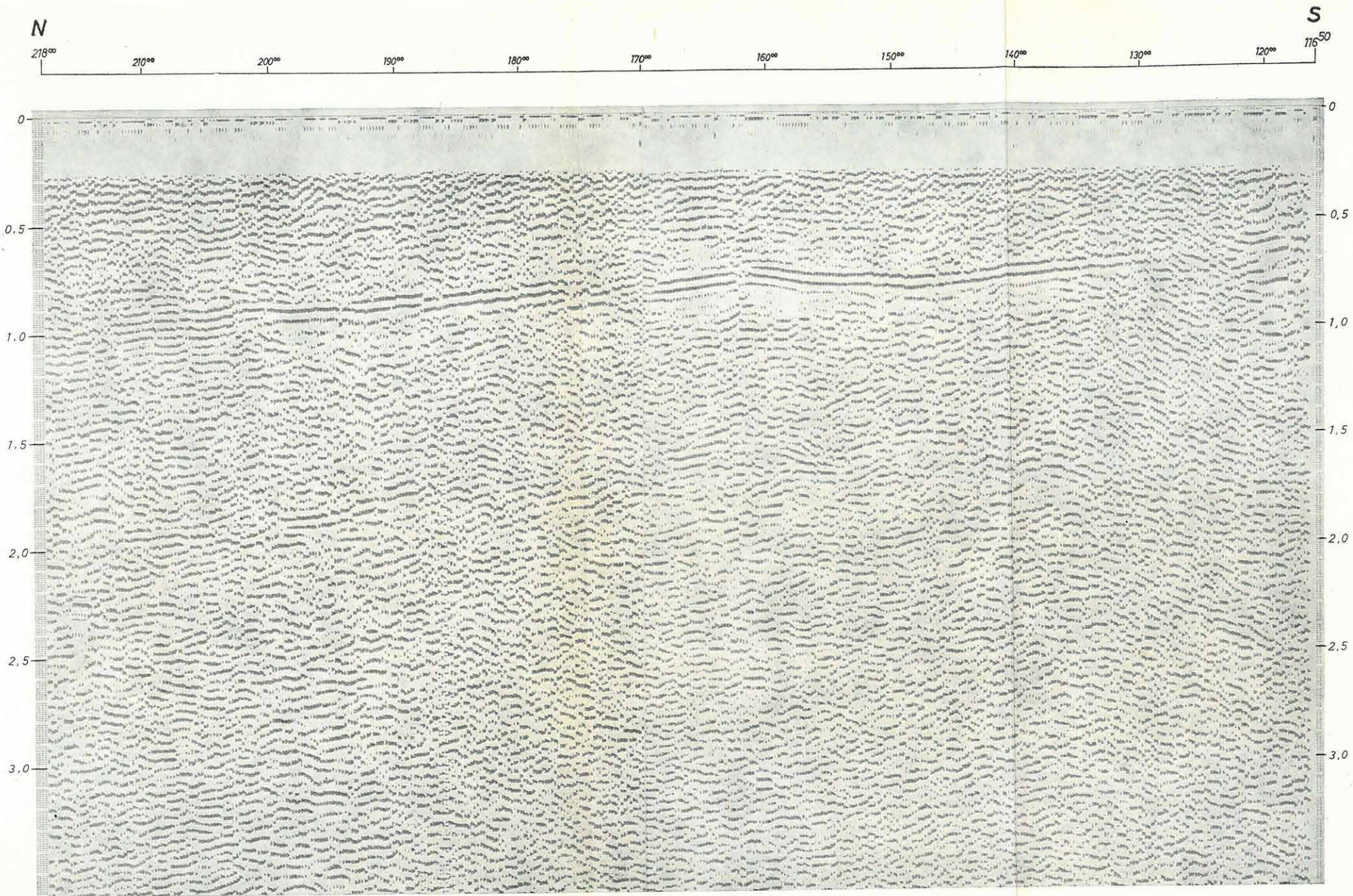
A karádi és igali reflexiós méréseknél a vibrátorjel szélessége 16—64 Hz, illetve 14—70 Hz volt, 7 s-os hosszal.

Mindkét területen 12-szeres fedéssel dolgoztunk, csatornánként 16 db GSC—11D típusú geofont csoportosítottunk egy vonalban, a csoporton belüli geofonköz 3 m, a geofoncsoportok egymástól való távolsága 50 m, a keverés 20% volt. A rezgékeltésnél a vibrátorok száma 3, a vibrátorköz 25 m volt. Egy helyben 4 vibrálás történt, egy felvételt 16 felvétel összegezésével állítottuk elő. A vibrátorok 87,5 m bázishosszon dolgoztak.

A statikus korrekció számításához kisrefrakciós méréseket és lyukszelvényezést végeztünk SR—II felszíni rezgékeltő alkalmazásával.

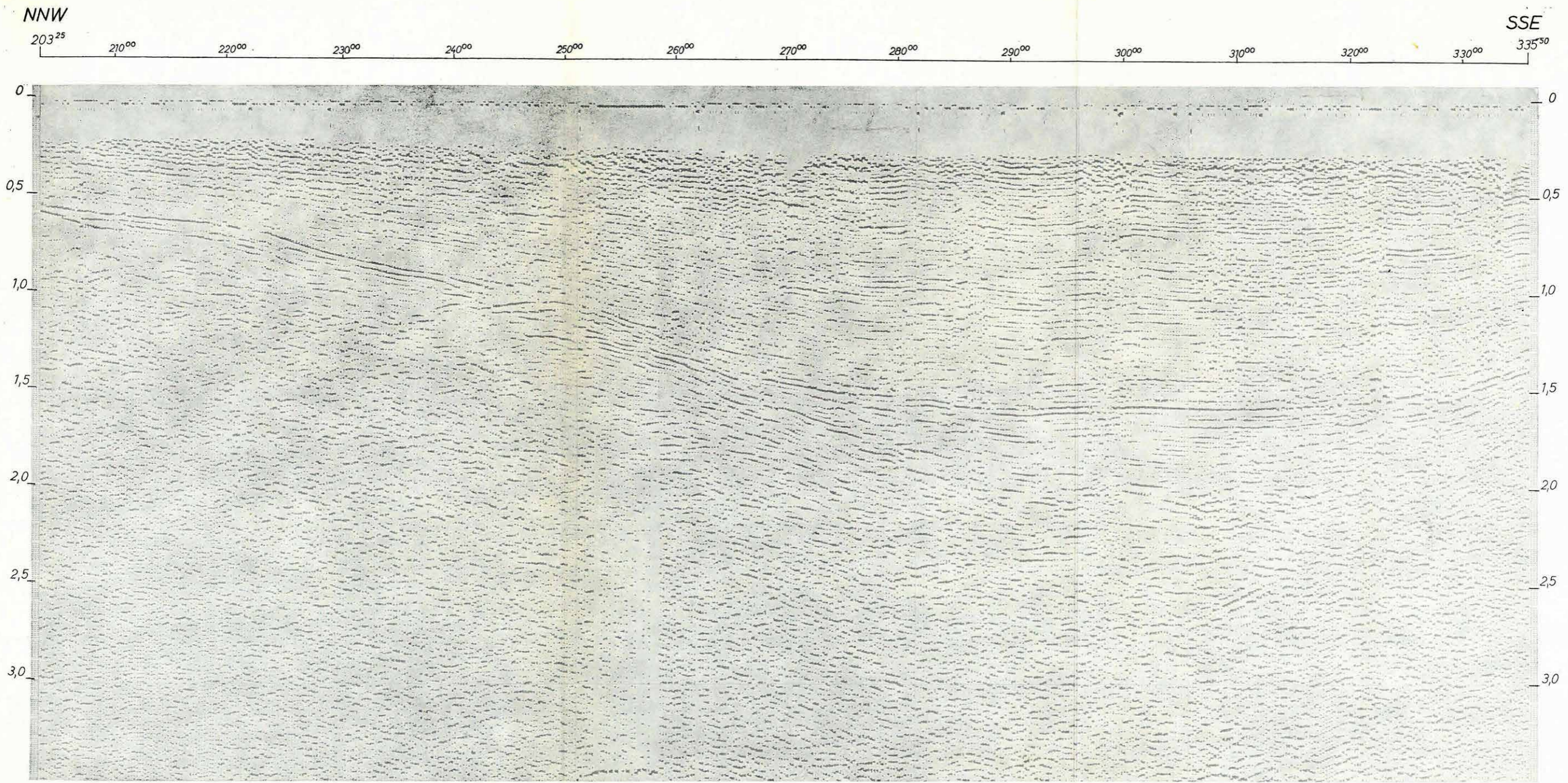
19. ábra MK—4/76 reflexiós időszelvény
 Fig 19 Reflection time section MK—4/76

20. ábra MK-2/76 reflexiók időszelvény

Fig. 20 Reflection time section MK-2/76

Рис. 20. Временной разрез МК-2/76 по МОВ

21. ábra MK-5/76 reflexiós időszelvény

Fig. 21 Reflection time section MK-5/76

Рис. 21. Временной разрез MK-5/76 по МОВ

3. Ságvár—Tamási között végzett mérések

A kutatás feladata a Balatontól D-re húzódó nagyszerkezeti övek át-
nézetes felderítése, a paleozoikum leszakadási rendszerének felderítése
volt. Az MK—5 vonal a ságvári fúrásoktól indul ki, áthalad a nagyberé-
nyi maximumon, a nagyszokolyi minimumon és a Tamási—1 fúráshoz
köt be. A 21. ábrán a szelvény D-i, Tamásinál levő szakaszát mutatjuk
be. A mezozoos aljzat 1,6-nál jellemző reflexióként jelentkezik, alatta
D-i irányban lejtő reflexiók láthatók.

A terepi mérési módszer a karádi és igali mérések során kialakított
módszertannal azonos.